

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaë, 1661

Trigesima sexta causa. Vltima de raptis tractabit causa puellis. Duæ quæstiones trigesimæ sextæ causæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

QUESTIO I.

Q uod autem ille raptum admittit, multorum auctoritate probatur.

C. I. q. Quod sit raptus.

Ait enim Isidorus lib. 3. Etymol. c. 26. Raptus a quoque illicitus coitus a corrupendo est dictus: unde qui b raptu potitur, stupro fruitur.

Ivo habet feri ut Gratianus hic, & supra 27. q. 2. c. raptus: nec emale aliter Panormia. In codice Isidori impresso sic legitur. Stuprum raptus proprie est illicitus coitus, a corrupendo dictus. Unde Virgilius, raptu potitur, id est, stupro fruitur.

C. II. q. Ubi raptus admittitur. Unde Gelasius Papa.

Lex e illa prateritorum Principum ibi raptum dixit commissum esse, ubi puella, de cuius ante nuptiis nihil actum fuerit, videatur abducta.

Cum ergo hae illicitis coitu sit corrupta, virginitas si sit abducta, id est, a domo patris aueta, quod de epus nuptus nihil ante actum fuerit, raptam appellandam regere non potest. Sed non omnis illicitus coitus, nec quilibet illicita deceptor raptus appellatur. Aliud enim est fornicatio, aliud stuprum, aliud adulterium, aliud incestus, aliud raptus. Fornicatio autem, licet videatur esse genus omnium illicitis coitus, qui sit extra uxorem legitimum, tamen specialiter intelligitur in ista viduatum, vel meretricum, vel concubinarum. Stuprum autem proprie virginum est illicita deceptor: quando videlicet non precedente conjugale passione, utriusque voluntate virgo corripitur, patre injuriam ad animum statim post cogitationem non revocant. Adulterium vero est alieni tori violatione. Unde adulterium dicitur, quasi ad alterius torum accessio. Incestus est consanguinitatem, vel affinitatem abusus. Unde incestus dicitur, qui consanguineus & affinitatis abusus. Raptus admittitur, cum puella violenter a domo patris abducta, ut corrupta in uxorem habeatur, sive puella solummodo, sive parentibus consentiens, sive utriusque, vi illata confiteri: hic morte mulatur. Sed si ad ecclesiam cum rapta confugerit, privilegio ecclesie, mortis incompenitatem promeretur.

C. III. q. Si raptor cum rapta ad ecclesiam confugerit, quid fieri debeat.

Unde in Aurelianensi concilio I. c. 4. legitur.

De raptoribus autem id constituendum esse censuimus, ut si ad ecclesiam raptor cum rapta confugerit, & feminam ipsam violentiam perulisse confiterit, statim liberetur de potestate raptoris, & raptor mortis, vel pernam impunitate concessa, aut ad e servitium subiectus sit, aut redimendi se liberam habeat facultatem. Si vero, quae raptus, patrem habere confiterit, & puella raptori confenserit, potestati patris excusata reddatur, & raptor patri superioris conditionis satisfactione teneatur obnoxius.

Ex hac auctoritate liquet, quod aliquando vi inferri parentibus, & non puella, cum dicitur: [s. puella raptori confenserit]. Aliquando utriusque violentiam perferant, cum praemittitur: [s. raptor cum rapta profugerit, & feminam ipsam violentiam perulisse confiterit]. Puella autem, non parentibus, vi inferri, cum voluntate patris puella violenter abducitur, ut ejus patrius concubitus, cuius copula nunquam consensus adhibuit. Hinc autem neg. parentibus, neg. puella vim intulisse videtur, cum neg. illi prohibentibus, neg. illa renuente, violenter sit abdu-

a 27. q. 2. raptus. Ivo part. 1. c. 26. Panm. l. 6. c. 13. b ex Seruio in 4. Aeneid. c 27. q. 2. lex illa in eod. Theod. l. 9. tit. de raptu virgile. i. extra de raptor. c. cum causa. Polyb. l. 6. c. 4. Anselm. lib. 10. c. 9. dicit. q. diffinit. 21. d Anselm. l. 10. c. 27. Burch. lib. 3. q. 101. Ivo p. 3. c. 101. Panm. l. 6. c. 72. e servitium conditione subiecto.] v. l. 10.

1144
Ia. Aliud est enim promissum aliquam sedare, aliud inferre. Unde quia neuri via illata probatur, raptus hic non debet. Sed rapta dupliciter fieri dicitur. Aliqua res ipsa raptus, aliquando ipse res vi usque tractatione raptus eripitur. Res ipsa tunc raptus, cum violenter amoveatur in perpetuum teneatur. Aliquando vero nocere ipsa, adhibita usus ejus dominus prohibente violenter usurpatur. Hic ergo raptus admittit, quia florem virginis puella renuente violenter

QUESTIO II.

1 Nunc quartus, an parago vis raptus raptorem possit raptum accipere: quoniam canonice ritate canonum sanctiorum penitus prohibetur.

C. I. q. Raptori puellam & virginem excommunicatur. Legitur namq. in Concilio Chalcedonensi 4. c. 17.

Os b, qui rapiunt mulieres sub nomine simul habendi, aut cooperantes, aut convenientes raptorem crevit sancta synodus, ut si quidem clerici fuerint, de proprio gradu; si vero laici, anathematizentur.

C. II. q. Ob immanitatem sceleris abjunctio raptoris viduatum vel virginem. Item Symmachus Papa, apostolica ad Cesarium, cap. 3.

Raptorem e igitur viduatum vel virginem tantam tantam facinoris detestatur: illos violentius persequendo, qui sacras virgines vel viduitas matrimonio sociare tentaverint. Quos per sanctissimi criminis atrocitate a communione rapti precipimus.

C. III. q. De eodem. Item Codicis lib. 1. tit. de Episcopis & clericis, in c. 1. in p. 1.

Si quis non dicam rapere, sed attentare virginem ad matrimonium iungendi causa sacrilegium commisit, capitali poena feriat.

C. IV. q. De eodem. Item ex Concilio Cabilonensi.

De puellis raptis, nec dum desponsatae Chalcedonensi & concilio statutum est, eos qui raptorem las sub nomine simul habundant, cooperantes deventes raptoribus, decrevit sancta synodus, ut si clerici sunt, decidant proprio gradu; si vero laici, anathematizentur. Quibus verbis datur intelligi, quales sunt mali auctores dammandi sunt, quando participaverint, & convenientes tanto anathemate feriuntur, ut non moniam auctoritatem ad conjugia legitima rapti vindicare nullatenus possint.

C. V. q. Excommunicatur raptor raptae vel virginis, cum sit favoreus. Item Gregorius Papa II. in synodo Romae.

Si quis virginem vel viduam, nisi desponsatam, auerit, vel furatus fuerit in uxorem, cum illa sit anathema sit.

q. Factum est hoc caput ex X. & XI. decretis Gregorii in codice canonum hinc appellatur.

a & in c. Synod. 6. 27. Cap. 1. 2. 14. b Polyb. l. 6. c. 4. l. 10. c. 40. Burch. l. 6. c. 13. 107. c. 1. 107. c. 1. 107. c. 1. 107. d. Supra de penitentia diff. 1. q. 10. dicitur in c. Theod. l. 9. tit. 25. de 2. In Turonico 2. c. 21. Capitulum l. 1. c. 1. 107. In concilio Trulitano c. 1. Burch. l. 1. c. 1. 107. Panm. l. 6. c. 55. e Supra eod. 101. q. 101. d. l. 10. p. 3. c. 101. Panm. l. 6. c. 72.

C. VI. *Excommunicatus qui viduam vel fili-
am alterius extra voluntatem parentum
raptus, aut Regis beneficio
possidet.*

Item ex concilio Parisiensi l. cap. 6.

Nubitas a neque viduam, neque filiam alterius extra
voluntatem parentum aut rapere presumat, aut
legiti beneficio aliter possidendam. Quod si fecerit,
excommunicatio remouetur, anathematis gladio b
percutitur.

*Hi auctoritas president datur intelligi, quod raptor in uxore
non viduam ducere non valet. Sed raptor & rapta namque sunt vi-
dum, non per se. Vnde autem cum per penitentiam purgata
fuerit, nonnulli eorum aboleantur.*

C. VII.

*Vnde in quadam c. homilia Gregorius
ait.*

Aud omnipotentis quippe Dominum non ille
habere debet, qui culpam mendacii per penitentiam
auferat.

*Quibus ergo premissis auctoritatibus rapta copulati raptoris,
quoniam uxorem regina aboleatur: donec ille raptor, & illa rapta
per penitentiam. Ceterum cum illa pariter potestati restituta fue-
rit, propter sua rapta penitentiam egerit, cum voluntas pa-
rentum non sit in uoluntate conuenient, non prohibentur ad iruicem
copari.*

C. VIII. *Quæ sit legitima conjugia, & quid
voluntate parum rapta nubere
possit.*

Vnde Hieronymus ait.

Prima legitima e conjugia in scripturis leguntur. Pri-
mam legitimam conjugium est, virgo casta in virgi-
nitate viro data legitime, [& reliqua que sequuntur in
prezibitis.] Secundum, virgo f in civitate deprehensa
a viro, & illi per vim copulata, si uoluerit pariter eam, do-
ctus eam sit, quantum iudicauerit pater, & dabit
premium pudicitie eius. Tertium, filia predicta depre-
hensa, si non fuerit uoluntas patris, trahet eam a predicto
viro, & tradet eam alii, & dotabit eam, & legitima erit ei.
Sed utrumque his duobus præferitur.

*¶ Illi occupati apud Leonem, & in Passormia sequitur c. ad
dilect. lib. 2. c. 2. ex Hieronymo item citatum.*

C. IX. *Quæ voluntate parentum raptus in
conjugium habere permittitur.*

*Item Ambrosius in Apologia David,
cap. 2.*

Dumque & puella pater illius, quæ vim concubi-
tus nulli desponsata perulerit, quinquaginta dra-
chmas & argentis accipiet: ipsa autem in conjugio
permanet.

C. X. *¶ Possit penitentiam raptori vel rapta
libit conjugia concedan-
tur.*

*Item ex concilio Meldensi,
cap. 45.*

*¶ In d. 2. c. 1. b. al. damnationis placatur. c. Homil. 29.
in Evangelio. d. Verba ipsa Greg. habentur super 32. quæst. 1. apud
Gregorium. c. Ivo part. 2. cap. 20. Pam. lib. 6. c. 53. 30. 2. 5. al-
ter. & quæ. f. ex cap. 2. Dist. 22. h. Didrach-
mas arguunt. c. 27. c. 70.*

Si autem nec dum eas, quas rapuerant, cum volun-
tate parentum sub desponsationis, vel dotalium noni-
ne in conjugium duxerunt, quando in omnium aures
hæc fuerit constitutio promulgata, ab eorum conjunctio-
ne separantur, & publica penitentia subigantur: rapta
autem parentibus legaliter restituantur. Peracta vero
penitentia publica, si ætas & incontinentia exegerit, legiti-
mo, & ex utriusque partis placito conjugio socien-
tur. Nam in his regulam non constituimus, sed (ut ver-
bis magni Leonis utamur) quid sit tolerabilius, æstima-
mus. Quod si unus ex conjugatis obierit, & is, qui pen-
itentiam publicam egerit, superstes extiterit, iterare
conjugium non præsumat, nisi Episcopus aliquam forte
præviderit concedere indulgentiam, ut grauiorem posse
amovere offensam.

*Hæc auctoritate Meldensi concilii, non permittitur raptori rapta
post penitentiam copulari, sed permittitur utrique post penitentiam
legitimo conjugio copulari, ut rapta videlicet non raptor, sed ab illo
post penitentiam nubat. Similiter raptor post penitentiam non eam,
quam rapuit, sed aliam permittitur habere uxorem. Ceterum raptor
& rapta penitentia subijci præcipitur: si ueritasque c. copu-
lam auctoritas illa permittit, frustra circa fuerit copulandi dixerit.
[Quod si unus ex conjugatis obierit, & is, qui publicam penitentiam
egerit, superstes extiterit, iterare conjugium non præsumat.] Eorum
namque quilibet decedente, qui penitentiam egerit, superstes remaneat-
bit. Non ergo hæc auctoritate raptor probatur in conjugium raptorem
posse accipere. Potius inuenitur in Concilio apud Aquigrano-
nos, quod nec etiam uoluntate parentum aduocato possunt copu-
lari. Sic enim in præfato concilio legitur.*

C. XI. *¶ Nec etiam uoluntate parentum, rapto-
res raptas possunt habere con-
iuges.*

Placuit d. ut hi, qui rapiunt foeminas, vel furantur,
aut seducunt, eas nullatenus habeant uxores, quam-
uis eis postmodum conueniat, aut eas dotauerint, vel nu-
pialiter eam consensu parentum suorum acceperint.

*¶ Burchardus etiam & Ivo citant caput hoc ex Aquigranensi c. 8.
Habetur lib. 7. Capit. cap. 295. & uideretur in concilio Rhemen-
si Trifoliano, cap. 2.*

*Hæc auctoritas non præiudicat auctoritati Hieronymi: maxime
cum illa refertur de uice legitimitate. Legitime tunc post pen-
itentiam peractam raptor sibi poterit copulare quam rapuit, nisi pater
ter puella illam raptori detrahere uoluerit. Item Cod. lib. 6. c. 12.
de nuptiis. [Nec filium quidem familiaris inuitum ad descendendam
uxorem cogi legum disciplina permittit. Ritur, sicut desideras, ob-
servatis iuris præceptis, scilicet conjugio tuo quam uolueris, non impe-
diris: ita tamen, ut in contrahendo nuptiis patris tui consensus acce-
dat.] Item ex eod. leg. 20. [In conjugatione filiarum in sacris po-
sitaram patris expectatur arbitrium.] Item D. de rit. nupt. leg. 2.
[Consistere non possunt nuptiae, nisi consentiant omnes, ad eam, qui co-
eunt, quorumque, in potestate sunt.] Item Inst. lib. 1. tit. de nuptiis. f.
[Iustus autem nuptias inter se ciues Romanos contrahunt, qui scien-
dum præcepta legum coeunt: masculi quidem puberes, femina uir-
ripotentes, sive patres familiaris sint, sive filii familiaris, dum tamen
suis familiaris consensum habeant parentum, quorum in potestate sunt.
Nam hoc fieri debere & ciuili & naturali ratio persuadet.
in tantum, ut iustus parentum præ-
cedere debeat.]*

*¶ Burch. l. 9. c. 19. Ivo p. 2. c. 170. & 176. Pam. l. 9. c. 16. b. al.
sumptus habent. c. al. utriusq. d. Burch. l. 9. c. 33. Ivo p. 2. c. 171.
c. Th. 4. leg. 2. f. Th. 10. in prinæ.*

**DECRETI SECUNDÆ PARTIS
FINIS.**